

នៅទីពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ៖ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ

ភាគីដាក់ឯកសារ៖ លោក ខៀវ សំផន

ដាក់ជូន៖ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ភាសាដើម៖ ចារិក

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ៖ ថ្ងៃទី ១៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ៖

សាធារណៈ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖

សាធារណៈ/Public

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់៖

ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ព្រោះអាសន្ន៖

ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា៖

ហត្ថលេខា៖

សំណើសុំពិនិត្យសវនាថ្មីលើសេចក្តីបង្គាប់តាមរយៈ អនុស្សរណៈលេខ E163/5 ដែលតម្រូវឱ្យតាម ធ្វើការដាក់សារធារណៈលើសេចក្តីបង្គាប់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលត្រូវអនុវត្ត ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ២១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១២

ដាក់ដោយ៖

មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន

មេធាវី គង់ សំអុន

មេធាវី Anta GUISSÉ

មេធាវី Arthur VERCKEN

ដាក់ជូន៖

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖

ចៅក្រម និល ណុន

ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT

ចៅក្រម យូរ ឧត្តរា

មេធាវី Jacques VERGÈS

ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE

ចៅក្រម យ៉ា សុខន

ជំនួយការ៖

លោកស្រី សេង សុជាតា

កញ្ញា Marie CAPOTORTO

កញ្ញា Shéhérazade BOUARFA

កញ្ញា Mathilde CHIFFERT

កញ្ញា អ៊ូច ស្រីផាត

កញ្ញា ឈុន សុធាវី

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖

លោកស្រី ជា លាង

លោក Andrew CAYLEY

មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់

ក្រុមមេធាវីការពារក្តីទាំងអស់

គោរពជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

១. កាលពីថ្ងៃទី ៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២ លោកចៅក្រម និង ណុន ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បាន ធ្វើជូនភាគីនៃរឿងក្តី នូវអនុស្សាវរណៈមួយលេខ E163/5 ដោយបង្គាប់ដល់ភាគីទាំងអស់ឱ្យធ្វើការដាក់ នូវផ្នែកនៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់របស់ខ្លួន ពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់ដែលត្រូវអនុវត្ត¹ ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ២១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១២។

២. តាមរយៈអនុស្សាវរណៈនេះ សំណើសុំនេះអនុញ្ញាតឱ្យ “ផ្នែកដែលនៅសេសសល់នៃសេចក្តីសន្និដ្ឋាន បញ្ចប់ (...) អាចលើកឡើងនូវព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធតែមួយគត់ ឬជាពិសេស ទៅនឹងការចោទប្រកាន់ លើអង្គហេតុនានា ដែលជាកម្មវត្ថុនៃការជំនុំជម្រះនោះ”²។

៣. សហមេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន មានការព្រួយបារម្ភអំពីសំណើសុំនេះ ដែលបានធ្វើនៅក្នុង អំឡុងនៃការជំនុំជម្រះ ហើយដែលមានគោលដៅបំបែកសារណាបញ្ចប់របស់ខ្លួន (សន្មតថា ត្រូវធ្វើនៅ ក្រោយពេលដែលមានការបង្ហាញភស្តុតាង) កាត់បន្ថយនូវចំនួនទំព័រនៃសារណា ព្រមទាំងកាត់បន្ថយនូវ ពេលវេលាដែលផ្តល់ជូនសហមេធាវីការពារក្តីក្នុងការតាក់តែងសារណារបស់ខ្លួននោះ។

I. ការបំប្លែងសំណើសុំរបស់សហមេធាវីការពារក្តីអន្តរជាតិរបស់លោក អៀង សារី

៤. សេចក្តីបង្គាប់ដែលបានធ្វើតាមរយៈអនុស្សាវរណៈលេខ E163/5 ដូចបានបញ្ជាក់ខាងលើ ហាក់ដូចជា កើតចេញមកអំពីការទទួលយកជាអប្បបរមានៃសំណើសុំ ដែលបានធ្វើឡើងដោយមេធាវីរបស់លោក អៀង សារី នៅក្នុងអំឡុងនៃកិច្ចប្រជុំរៀបចំសវនាការថ្ងៃទី ២៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១២។

¹ ការជូនដំណឹងអំពីសេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ដែលសម្តៅដាក់បញ្ចូលនូវទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មដទៃទៀតក្នុង ក្របខណ្ឌនៃសំណុំរឿង ០០១ ទៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២ (ឯកសារលេខ E163) និងពេលវេលាដែលអនុញ្ញាតិសម្រាប់ដាក់ផ្នែកនៃ សេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់ដែលត្រូវអនុវត្ត ថ្ងៃទី ៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២។ E163/5 (“អនុស្សាវរណៈ E163/5”)។

² ដូចទៅនឹងយោងខាងលើ កថាខណ្ឌ ៤។

សំណើសុំពិនិត្យសាធារណៈលើសេចក្តីបង្គាប់តាមរយៈអនុស្សាវរណៈលេខ E163/5 ដែលតម្រូវឱ្យភាគីធ្វើការដាក់សារ ណាជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ខ្លួនស្តីអំពីច្បាប់ដែលត្រូវអនុវត្ត ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ២១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១២

៥. ជាក់ស្តែង នៅក្នុងអំឡុងនៃកិច្ចប្រជុំរៀបចំសវនាការនោះ ខណៈដែលអង្គប្រជុំបានពិភាក្សាអំពីទំហំនៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់របស់ភាគី លោកមេធាវី KARNAVAS បានស្នើសុំថា បញ្ហានៃអង្គច្បាប់ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តក្នុងអំឡុងពេលនៃសវនាការបច្ចុប្បន្ន ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមុនពេលបញ្ចប់ការជំនុំជម្រះ។ បើផ្អែកតាមសហភាពរបស់យើង សំណើសុំរបស់គាត់ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យអង្គជំនុំជម្រះអាចកំណត់និយមន័យនៃច្បាប់ដែលត្រូវយកមកអនុវត្ត មុនពេលបញ្ចប់ការជំនុំជម្រះ³។ គំនិតរបស់គាត់ គឺចង់អនុញ្ញាតឱ្យភាគី “បង្ហាញ [ជាមុន] តាមការយល់ឃើញរបស់ខ្លួន ថាអ្វីទៅជាច្បាប់ដែលត្រូវយកមកអនុវត្ត ហើយអង្គជំនុំជម្រះអាចធ្វើការសម្រេចអំពី បញ្ហានេះតាមក្រោយ” ។ បើផ្អែកតាមមេធាវីរបស់លោក អៀង សារី ចំណុចនេះអាច “ឱ្យគេយល់ បានប្រសើរជាងនេះថាអ្វីទៅជាច្បាប់ដែលត្រូវអនុវត្តនោះ ដែលធ្វើឱ្យ[ភាគី]អាចបរិយាយយ៉ាងខ្លីៗនៅក្នុងការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់របស់ខ្លួននោះ”⁴។

៦. ជាបឋម គួរកត់សម្គាល់ថា ការអនុវត្តសំណើសុំនេះតម្រូវជាចាំបាច់ឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចេញនូវសេចក្តីសម្រេចមួយបំភ្លឺអំពីករណីច្បាប់ដែលត្រូវយកមកអនុវត្ត យ៉ាងហោចណាស់ឱ្យបានមុនពេលផុតកំណត់នៃនីតិវិធីបង្ហាញភស្តុតាង។ ជាក់ស្តែង សេចក្តីសម្រេចបំភ្លឺនេះ មិនត្រូវបានចែង និងមិនត្រូវបានស្នើឡើងដោយអនុស្សាវរណៈលេខ E163/5 ទេ។ មានតែការដាក់សារណាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរបឋមទេ ដែលបានអូសបន្លាយរហូតមកនោះ។

II. តារាងសម្របនៃការដាក់មូលករណ៍ និងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ ពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់ដែលត្រូវយកមកអនុវត្ត

³ ប្រតិចារិកសវនាការជាសម្ងាត់ ថ្ងៃទី ២៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១២។ E1/114.2 ទំព័រ ២៥។

⁴ ដូចនិងយោងខាងលើ។

សំណើសុំពិនិត្យសាធិ្វើលើសេចក្តីបង្គាប់តាមរយៈអនុស្សាវរណៈលេខ E163/5 ដែលតម្រូវឱ្យភាគីធ្វើការដាក់សារណាជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ខ្លួនស្តីអំពីច្បាប់ដែលត្រូវអនុវត្ត ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ២១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១២

- ៧. សម្រាប់មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន ការទាមទារឱ្យមានការដាក់សារណាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ មុនពេលដែលមានការបិទនីតិវិធីបង្ហាញភស្តុតាង អាចមានអនុភាពតែទៅលើ “ផ្នែកនានាដែលនៅសេសសល់អំពីសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់” ភាគី “អាចលើកឡើងនូវព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធតែមួយគត់ ឬជាពិសេស ទៅនឹងការចោទប្រកាន់លើអង្គហេតុនានា ដែលជាកម្មវត្ថុនៃការជំនុំជម្រះនោះ”⁵។
- ៨. កំណត់ហេតុរបស់អ្នកប្តឹងក៏បានបញ្ចូលផងដែរនូវសមត្ថកម្មដែលថា អង្គជំនុំជម្រះចេញសេចក្តីសម្រេចបំភ្លឺពីច្បាប់ដែលត្រូវយកមកអនុវត្ត (ដូចដែលមេធាវីលោក អៀង សារី បានស្នើពីខាងដើមដូច្នោះដែរ)។
- ៩. ជាក់ស្តែង ដោយហេតុថាការដាក់នូវសារណារបស់ពួកគេ ត្រូវបានតម្រូវឱ្យធ្វើនាពាក់កណ្តាលនីតិវិធីជំនុំជម្រះ សារណាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរស្តីអំពីច្បាប់ដែលត្រូវអនុវត្តនេះ គឺគ្រាន់តែជាបទឧទ្ទេសនាមបែបទ្រឹស្តីមួយ ដែលគ្មានអនុភាពអ្វីធំធេងទៅលើការងារដ៏ស៊ីជម្រៅដែលនឹងត្រូវបំពេញនៅពេលតាក់តែងសារណាបញ្ចប់នោះឡើយ។
- ១០. ជាក់ស្តែង សម្រាប់មេធាវីការពារក្តី កម្មវត្ថុនៃសារណាបញ្ចប់គឺការធ្វើបទឧទ្ទេសនាមអំពីការធ្វើចំណាត់ ថ្នាក់គតិយុត្តិរបស់ខ្លួនទៅលើអង្គហេតុ និងការប្រឈមគ្នារវាងអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់។ ដោយឡែក ការងារនេះអាចសម្រេចទៅបាន តែក្នុងករណីដែលធាតុផ្សំនៃភស្តុតាងត្រូវបានកំណត់រួចស្រេចនោះ។ រាល់ការបំពេញកិច្ចការនេះមុនពេលកំណត់ នឹងមិនផ្តល់លទ្ធផលអ្វីក្រៅពីសារណាលាយលក្ខណ៍អក្សរ បែបទ្រឹស្តីសុទ្ធសាធប៉ុណ្ណោះ។
- ១១. ជាឧទាហរណ៍ ដើម្បីកំណត់អំពីធាតុផ្សំនៃសហឧក្រិដ្ឋកម្មរួម ភាគីត្រូវពង្រឹងការពិចារណារបស់ខ្លួនដោយផ្អែកទៅលើអង្គច្បាប់ និងអង្គហេតុ និងភស្តុតាងនានាដែលបានបង្ហាញទៅអង្គសវនាការ។ ផ្អែកលើឧទាហរណ៍នេះដដែល យើងអាចធ្វើការចោទសួរអំពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការងារដែលតម្រូវឱ្យបំពេញខណៈដែលអង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចរួចទៅហើយ នៅក្នុងរឿងក្តីនេះ ពាក់ព័ន្ធនឹងទម្រង់នៃការចូល

---

⁵ សូមអានអនុស្សាវរណៈ E163/5 កថាខណ្ឌ ៤។
 សំណើសុំពិនិត្យសាធារណៈលើសេចក្តីបង្គាប់តាមរយៈអនុស្សាវរណៈលេខ E163/5 ដែលតម្រូវឱ្យភាគីធ្វើការដាក់សារណាជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ខ្លួនស្តីអំពីច្បាប់ដែលត្រូវអនុវត្ត ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ២១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១២
 Original French: 00859250-00859256

រួមទៅក្នុងសហខ្សែកម្មរួម ដែលអង្គជំនុំជម្រះមានបំណងអនុវត្តនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន⁶ ដែលបានធ្វើឱ្យកិច្ចពិភាក្សាបែបទ្រឹស្តីបន្ថែមទៅលើបញ្ហានេះ ក្លាយជារឿងឥតប្រយោជន៍។

១២. ដោយឡែក អនុស្សាវរណៈលេខ E163/5 ចុះថ្ងៃទី ៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២ បានតម្រូវឱ្យមានការដាក់ ឯកសារបឋម និងបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា ឯកសារនោះនឹងត្រូវបានប្រើដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់នូវការកាត់ បន្ថយចំនួនទំព័រនៃសារណាបញ្ចប់ និងកាត់បន្ថយនូវពេលវេលាដែលត្រូវផ្តល់ដល់ភាគីដើម្បីតាក់តែង សារណានេះ។

១៣. សេចក្តីសម្រេចប្រភេទនេះមិនអាចទទួលយកបានទេ ហើយមេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន ស្នើសុំ ដល់អង្គជំនុំជម្រះមេត្តាពិនិត្យសម្រេចលើបញ្ហានេះម្តងទៀត។

១៤. យោងតាមមេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះទៅលើបញ្ហានេះ បានបង្កើតឱ្យមានភាពមិនជឿទុកចិត្តពីសំណាក់ភាគីដែលត្រូវបានគេសង្ស័យថា មានចេតនាអូស បន្លាយដោយគ្មានប្រយោជន៍នូវពេលវេលានៃកិច្ចសវនាការ តាមរយៈការស្នើសុំនូវពេលវេលាដ៏ច្រើន លើសលប់ សម្រាប់តាក់តែងសារណាបញ្ចប់របស់ខ្លួន ក៏ដូចជាការស្នើសុំឱ្យមានចំនួនទំព័រដ៏ច្រើន លើសលប់នៃសារណារបស់ខ្លួនផងដែរ។

១៥. ចក្ខុវិស័យអំពីចេតនាដែលចង់អូសបន្លាយពេលវេលាដូច្នោះ មិនឆ្លើយតបទៅនឹងតម្លៃភាពនោះទេ។

១៦. ភាគីទាំងអស់ រួមមាន ក្រុមដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ព្រះរាជអាជ្ញា និងក្រុមមេធាវីការពារក្តី គឺជាអ្នក មានវិជ្ជាជីវៈផ្នែកយុត្តិធម៌ ដែលមានឆន្ទៈរួមក្នុងការបំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ខ្ពស់។ យើងទាំងអស់គ្នាដឹងច្បាស់ថា អត្ថបទមួយវែង និងស្រពេចស្រពិលឥតប្រយោជន៍ នឹងប្តូរ វិភាគទានតិចតួចដល់ការពិចារណារបស់ចៅក្រម ជាងអត្ថបទមួយដែលខ្លី និងច្បាស់លាស់ ។

⁶ សេចក្តីសម្រេចពាក់ព័ន្ធនឹងភាពដែលអាចអនុវត្តបាននៃទ្រឹស្តីសហខ្សែកម្មរួម នៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក. ថ្ងៃទី ១២ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១១។ E100/6

១៧. ដូច្នោះ សេចក្តីសម្រេចទាំងឡាយដែលមានលក្ខណៈជាការដាក់កំហិតឥតសមហេតុផល ពាក់ព័ន្ធនឹងការ ដឹងពីចំនួនពាក្យ ឬចំនួនទំព័រនៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ការពិភាក្សាដេញដោល និងការដឹងពីចំនួនម៉ោង ចំនួនថ្ងៃ ចំនួនសប្តាហ៍ ឬក៏ចំនួនខែ ដែលផ្តល់ឱ្យភាគីទាំងអស់ ក្នុងការសរសេរសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួន បន្ទាប់ពីការបញ្ចប់ការបង្ហាញភស្តុតាង ទំនងជានឹងមិនប្តូរជាទីគាប់ចិត្តនោះទេ។

១៨. ជាមួយគ្នានេះដែរ ការណ៍ដែលតម្រូវឱ្យភាគីទាំងអស់សរសេរ និងដាក់“ផ្នែកខ្លះ”នៃសេចក្តីសន្និដ្ឋាន បញ្ចប់ការពិភាក្សាដេញដោលរបស់ខ្លួន នៅមុនការបិទបញ្ចប់សវនាការ គឺពុំសមហេតុសមផលទេ ពីព្រោះ ការអនុវត្តបែបនេះនឹងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ភាពប្រាកដប្រជាប្រយោជន៍របស់ភាគី និងមិនឆ្លើយ តបទៅនឹងគោលបំណងនៃរឿងក្តី។ ពាក់ព័ន្ធនឹងក្រុមមេធាវីការពារក្តីវិញ ការតម្រូវបែបនេះគឺជាការ រំលោភដល់ការអនុវត្តនូវសិទ្ធិសំខាន់ៗរបស់ខ្លួន។ រឿងក្តីមួយ គឺជាដំណើរវិវត្តិ ហើយដំណាក់កាលនៃ ការបង្ហាញភស្តុតាងត្រូវតែបញ្ចប់នៅពេលដែលភាគីទាំងអស់បានពិចារណា និងបន្ទាប់មក បានជជែក តវ៉ាពីបញ្ហាច្បាប់ដែលត្រូវយកមកអនុវត្ត។

១៩. ដូច្នោះ នៅពេលនេះ យើងអាចនិយាយបន្ថែមបានថា (និងទោះបីជា រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ នៅពុំទាន់ មានសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយណាមួយត្រូវបានធ្វើឡើងពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានេះក៏ដោយ) ដោយយោងទៅ តាមចំនួនដ៏ច្រើន នៃសាក្សី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អ្នកជំនាញ និងឯកសារ យើងនឹងមិនអាចលើក ឡើងជាទង្វើករណ៍នៅក្នុងរឿងក្តីអន្តរជាតិមួយដែលមានទំហំធំបែបនេះ តាមរយៈសេចក្តីសន្និដ្ឋាន បញ្ចប់ការពិភាក្សាដេញដោល ដែលមានចំនួនពី ៥០ ទៅ ១០០ទំព័រ នោះបានឡើយ។

២០. នៅក្នុងចំណុចនេះ សហមេធាវីអន្តរជាតិការពារក្តី លោក ខៀវ សំផន ដែលបានការពារក្តីជនជាប់ ចោទជាច្រើនរូបនៅចំពោះមុខតុលាការ ឧក្រិដ្ឋកម្មអន្តរជាតិសម្រាប់ប្រទេសរវ៉ាន់ដា និងតុលាការព្រហ្ម ទណ្ឌអន្តរជាតិ សូមអនុញ្ញាតជម្រាបថាខ្លួនមិនអាចអនុវត្តបេសកកម្មរបស់ខ្លួនឱ្យល្អបាននោះទេ ដោយ ដាក់សារណាមួយតិចជាង ៣០០ ទំព័រ នោះ។ ជាការពិតណាស់ សហព្រះរាជអាជ្ញាដែលជាអ្នកត្រូវ លើកទង្វើករណ៍ពាក់ព័ន្ធនឹងជនជាប់ចោទច្រើនរូប អាចនឹងទទួលបានចំនួនទំព័រច្រើនជាងនេះ។

សំណើសុំពិនិត្យសាជាថ្មីលើសេចក្តីបង្គាប់តាមរយៈអនុស្សាវរណៈលេខ E163/5 ដែលតម្រូវឱ្យភាគីធ្វើការដាក់សារ ណាជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ខ្លួនស្តីអំពីច្បាប់ដែលត្រូវអនុវត្ត ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ២១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១២
Original French: 00859250-00859256

២១. ក្នុងប្រធានបទដែលនេះដែរ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីសូមអនុញ្ញាតគូសបញ្ជាក់ថា ការប៉ាន់ស្មានចំនួន ៣០០ទំព័រនេះ គឺជាការប៉ាន់ស្មានបឋម និងគ្រាន់តែជាការជម្រាបឱ្យដឹងតែប៉ុណ្ណោះ ខណៈដែលរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ភាគីទាំងអស់នៅមិនទាន់បានដឹងពីចំនួនសរុបនៃសាក្សីដែលត្រូវកោះហៅមកផ្តល់សក្ខីកម្មក្នុងដំណើរការសវនាការបច្ចុប្បន្ន ហើយម្យ៉ាងវិញទៀតភាគីទាំងអស់ក៏នៅមិនទាន់បានដឹងពីចំនួនឯកសារដែលត្រូវចុះលេខ E3 នៅឡើយ។ ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានេះ យើងសូមបញ្ជាក់ផងដែរថា អង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចចុះលេខក្នុង E3 នេះទៅលើឯកសារប្រមាណជាង ១៧៥០ ឯកសារ រួចមកហើយ ហើយដែលតម្លៃជាភស្តុតាងនៃឯកសារទាំងនោះនឹងត្រូវឆ្លងកាត់ការពិភាក្សា ជាពិសេសតាមរយៈសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ការពិភាក្សាដេញដោល។ ដូច្នោះ យើងឃើញថា ភារកិច្ចដែលធានាដោយច្បាប់សម្រាប់សេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ការពិភាក្សាដេញដោលពិតជាមានទំហំធំ ហើយចំនួនទំព័រដែលត្រូវបានពិភាក្សាក្នុងកិច្ចប្រជុំរៀបចំសវនាការ ពិតជាមានចំនួនតិចតួចបំផុត។

២២. ក្នុងបរិបទនេះ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន ដែលពុំមានមធ្យោបាយអ្វីផ្សេងទៀតដើម្បីប្រឆាំងនឹងអនុស្សរណៈដែលទម្រង់នីតិវិធីនៅស្រពេចស្រពិលនៅឡើយ សូមស្នើដល់អង្គជំនុំជម្រះឱ្យលើកការពិភាក្សាស្តីពីចំនួនទំព័រនៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ការពិភាក្សាដេញដោល និងការពិភាក្សាលើរយៈពេលផ្តល់ឱ្យភាគីក្នុងការសរសេរសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួន នៅពេលវេលាសមស្របណាមួយ។ រយៈពេលស្នើនេះនឹងផ្តល់ឱកាសឱ្យភាគីទាំងអស់អាចយល់ដឹងបានគ្រប់គ្រាន់ ពីចំនួនសរុបនៃសាក្សីដែលត្រូវកោះហៅមកផ្តល់សក្ខីកម្មនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ ពីចំនួនឯកសារសរុបដែលបានចុះលេខក្នុង E3 ក៏ដូចយល់ដឹងឱ្យកាន់តែប្រាកដប្រជាពីកាលបរិច្ឆេទនៃការបញ្ចប់ដំណាក់កាលនៃការបង្ហាញភស្តុតាងនៅក្នុងសវនាការ។

២៣. សំណើសុំនេះទំនងជាមានអំណះអំណាងគ្រប់គ្រាន់ណាស់ ពីព្រោះថាវាជាការមានទំហំប្រែប្រួល និងអាចមានការវិវត្តិបន្ថែមទៀត។ ជាក់ស្តែង អនុស្សរណៈ E163/5 ដែលបានតម្រូវឱ្យដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ការពិភាក្សាដេញដោលបឋមពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់ដែលត្រូវយកមកអនុវត្ត ក៏បានពង្រីក

វិសាលភាពនៃអង្គហេតុដែលជាកម្មវត្ថុនៃរឿងក្តីផងដែរ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ក្រោយពីការចេញអនុស្សាវរណៈបានបន្តិច សហព្រះរាជអាជ្ញាធ្វើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗចំពោះសេចក្តីសម្រេច ក្នុងបំណងទទួលបានការពង្រីកបន្ថែមនូវវិសាលភាពនៃរឿងក្តី⁷។

ផ្នែកតាមសំណងហេតុនេះ

២៤. លោក ខៀវ សំផន ស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមេត្តា៖

- ពិនិត្យឡើងវិញអនុស្សាវរណៈ E163/5។
- សម្រេចថាភាគីទាំងអស់មិនត្រូវបានតម្រូវឱ្យដាក់សារណាបឋមស្តីពីច្បាប់ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ២១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១២ ឡើយ។
- សម្រេចថាការពិភាក្សាពាក់ព័ន្ធនឹងចំនួនទំព័រ និងរយៈពេលសម្រាប់រៀបចំសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ការពិភាក្សាដេញដោល នឹងត្រូវធ្វើឡើងនៅពេលវេលាសមស្របណាមួយ គឺនៅពេលដែលចៅក្រមនិងភាគីទាំងអស់បានយល់ជ្រួតជ្រាបគ្រប់គ្រាន់ល្អមពីកាលបរិច្ឆេទបញ្ចប់នៃការបង្ហាញភស្តុតាងនិងពីបរិមាណនៃភស្តុតាងទាំងនោះ។

⁷ បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាប្រឆាំងនឹង “សេចក្តីសម្រេចស្តីពីវិសាលភាពនៃការជំនុំជម្រះ នៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០២/០១ មានឧបសម្ព័ន្ធ(I) និងឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់(II)” ចុះថ្ងៃទី ៧ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E163/5/1/1 ជូនដំណឹងថ្ងៃទី ៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២។

	មេធាវី គង់ សំអុន មេធាវី Anta GUISSÉ មេធាវី Arthur VERCKEN មេធាវី Jacques VERGÈS	ទីក្រុងភ្នំពេញ ទីក្រុងភ្នំពេញ ទីក្រុងប៉ារីស ទីក្រុងប៉ារីស	
កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា